

רבי נחמן

לזכרון מצח מורנו רבי ישראל בער אודסר, זצ"ל

סיפור השבוע

* מקום לדרשו ושיבחו ומיטעו וטלוליו *

עש ... וסמך דרפנט היה להיות אצלו על ראשיהשנה ועל שבת הנבנה ועל חג השבועות ובאלו השלושה זמנים היינו אצלו תמיד מיום שקבע דירתו פה בקרסלב והיה מצוה ומהיר להיות אצלו באלו השלושה זמנים והיה תמיד אומר תורה נפלאה באריכות גדולה באלו הזמנים. הינו בראשיהשנה היה אומר התורה בין השמשות בין יום ראשון לשני, והתחיל בין השמשות תבנס הרבה לתוך ליל שני של ראשיהשנה. ובשבת הנבנה אמר התורה בסעודה שלישית, ובשבועות היה אומר גס-רפן כמו בראשיהשנה בין השמשות של יום שני דשבועות תבנס הרבה לתוך ליל שני. אך ביותר היותר הקוהיר להיות אצלו על ראשיהשנה.

עש ואמר שעל ראשיהשנה הוא רוצה שיהיו כל אנשישלומונו כלם באחד אצלו, איש לא יהיה נגדו. ונגל האוהרה שהקוהיר להיות אצלו על ראשיהשנה אין לשער והכפיל באוהרה זו כמה פעמים ואמר שקל ענינו הוא ראשיהשנה. גם בראשיהשנה האחרון באומין דבר עמנו גס-רפן מזה מעלת מי שזוכה להיות אצלו על ראשיהשנה, ואמר בזו הלשון: מה אמר לכם אין דבר גדול מזה. (ובלשון אשכנזי: וואס זאל איך איין זאגן. קיין גרעסירס דער פון איז ניט דא).

עש ואמר ואם אצל הצדיקים אחרים אינו כל כך חיוב להיות אצלם הקא על ראשיהשנה יקשה עלי עוד קשיא אחת (איך נאך אקשייא). בלומר שאינו רוצה לתרץ ולומר הטעם רק באומר שקלא זה יש כמה קשיות עליו והיה עוד קשיא זו גס-רפן. מה שהוא מקפיד מאד להיות אצלו על ראשיהשנה יותר משאר כל הצדיקים.

הדומם מעבר לרף

הם רוצים להמשיך איה בחינת רוח הלעלא מהקדשה למקומם הטמא. הם ושלום. להמשיך בחינת רוח נבואה, בחינת מראות וחזיונות למקומם, להגביר על-ידיה ביותר הם ושלום הרע על הטוב, והעקר על-ידי הדבור.

כי הדבור יש לו פח גדול. הן בקדשה או להפוך חס ושלום. וכעין שאמרו רבותינו ויל אף אנו נבוא עליהם בארם שבונו בפיו. כי הבחירה יש לה פח גדול, כנזכר לעיל וכמבאר בפנים. ורשעים באלו, שבנותם להרע, בודאי יהיה אחריתם להכרית: אבל איש הישראלי, שפנתו לטובה, שמכיר את מקומו ושלולת מדרגתו, ואף-על-פירן הוא מתגבר גם בעמק נפילתו לדבר דברים קדושים הרבה מתורה ותפלה והתבודדות וכו', וכל פנתו לטובה, בכדי שיזכה לצאת מהרע שלו ולשוב אל השם באמת.

ואו בודאי יש להשם יתברך נחתירוח מזה, ולא יהיה נאכד שום דבור, וסוף-כל-סוף ישוב להשם יתברך באמת. ואו אם תזכה והיה ראוי לזה, לקבל רוח הקדש אמתי הך הקדשה בשלמות השם הטוב יעשה עמו כרצונו. (הלכות חרש ד', אותיות ח' ט' לפי אוצר היראה - אותיות יג יד; ברית, אות מיט)

כב קום לך אתם ...

רוע מאמר רבותיש ויל בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו. ומזה באים כל העצות המקלקלות שדומה לו כי מאת ה' הם או שהצדיק יען לו פן, ובאמת הכל ממש בעצמו כמו שנאמר אגלת אדם תסלף דרכו וכו'. כי כמו ששואלין את הצדיק בן הוא משיב על פן מי שרוצה לחוס על עצמו באמת צריך לנקש מאד בתחנותים רבים את השם יתברך ואת הצדיקי אמת שישימו לבם היטב על מה שנעשה עמו, וירחמו עליו באמת באפן שיהנו לו עצה אמיתית שתיצילם על ידה לנצח באמת. (הלכות תענית - הלכה ד', אות ח לפי אוצר היראה - עצה, אות י"א)

בלק

* מתוך ספר לקוטי הלכות * כב לכה נא ארה לי ...

השם יתברך נתן פח בליבך להבחירה, עד שיש פח להאדם להמשיך הרוח הלעלא כרצונו הך הקדשה, או להפוך חס ושלום, עד שיש פח להאדם שהוא רחוק מהקדשה בתבליה ורחוק, ואף-על-פירן על-ידי פח בחירתו יש לו פח להמשיך עליו איה בחינה מהרוח הלעלא, עד שיהיה נדמה לו שיש לו רוח הקדש ורוח חזיונות ומראות אמיתיות, כי המחשבה יש לה תקף גדול.

ומי לנו משקץ ומחעב יותר מבלעם הרשע, ימח שמו אף-על-פירן התגבר ברשעתו בליבך ננו הקדשה, עד שהמשיך עליו מראות וחזיונות מראות, עד שאמרו רבותיש ויל אבל באמות העולם קם, ומנו, בלעם.

על-כן צריך האדם לזהר מאד, שפלימון שפוריש בעצמו שאינו קדוש כראוי בשלמות, או יבניע ויבטל עצמו ננו הקדשה בשלמות, ולא ירצה לילך בגדולות ובנפלאות ממש; כי אם ירצה או להמשיך על עצמו מראות וחזיונות, יוכל לקלקל יותר יותר, באשר נבשיל פה רבים מאד, רק ילך בתמימות ויבקש מהשם יתברך שיעזרו לצאת מפחיתת מדרגתו וזכה לקדש את עצמו כראוי, ורק בשביל זה ישתמש ותאמץ בגלל פח הבחירה שיש לו, וירצה לדבר בזה דברים קדושים לפני השם יתברך, וכל פנתו יהיה כדי שיזכה על-ידיה להבניע ולשבר הרע שלו לגמרי, כדי לשוב אל השם יתברך באמת ההפוך מרעת בלעם הרשע וחבריו ותלמידיו, שהם חוקים מאד בתקף הרע והטמאה שלקחם ואתם רוצים להשפיל את עצמם ננו הקדשה, אהרבה

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קלם ב', סו)

טוב להגיד ולשיר **נ נח נחמ נחמן מאומן** לזכות לכל הישועות

= התחזקות (חלק ג') =

עש (המנחם המישר) ... כי, אף-על-פי שאצל כל הצדיקים היו נוסעים על ראשי השנה, אבל שום אחד מהם לא הקפיד ולא הוזיז כל כך במותו. ועוד מבאר במקום אחר (סימן תיג), מה שיצוה לעשות ברח וכו', ואמר או שכל מי שזוכה להיות אצל על ראשי השנה ראוי לו לשמח מאד, אבלו מערנים וכו'.

עש ועוד שלש פעמים בשנה אמר תורה בקביעות. הינו שהיה נוסע לטשערין ולטיראויע פעם אחת בחרף וישב שם על השלש סעודות ואמר שתי פעמים תורה, הינו בשבת שירה ועוד אחת שבת וגם בקרן היה נוסע לשם אבל לא אמר תורה רק פעם אחת בטשערין בשבת נחמו.

עש בכל הדבר שאלו ששה פעמים הניל הינו שלש פעמים בביתו ושלוש פעמים בדרך, היה אומר תורה בקביעות, ורוץ מזה לא היה לו שום קביעות לאמירת תורה כי לא היה יושב עמו על הסעודה שלישית בכלל. רק באלו השבתים הניל.

עש אבל בכל השנה היה יושב תמיד בסעודה שלישית בחרו לבו, רק אף-על-פי כן שמענו מפי תורה הרבה גם בכל השנה, רק שלא היה קביעות זמן לזה. רק בכל עת שנודעו שזכנו השם יתברך היינו זוכים לשמע מפיו תורה נפלאה. לפעמים בכל שבת קרש ולפעמים בשבת בבקר, ולפעמים במוצאי שבת אחר הבדלה ולפעמים בימי החול, וכמה פעמים נודעו שמתוך שיחתו שהיה משיח ומספר עמו הרבה מעסקי העולם, והיינו מדברים עמו כל מה שנודעו לתוך פינו, ואחר-כך זכינו לשמע מפיו תורה הרבה, והתורה היתה מעין כל השיחות שספרנו עמו.

עש תה היה שכיח מאד עד שהתחלנו להפיר בעינינו ממש שכל שיחתו היא כלה תורה, וכל פעם שהיינו מטיים אנוני היטב לשיחתו הקדושה, היינו שומעים שכל דבוריו הם תורה נפלאה עד שהתחלנו לכתב כמה שיחות שלו, אבל לא נכתב חלק מאסף ורובה. אשרי העת אשרי השעה אשרי הרגע שזכינו לעמוד לפניו לשמע הכל פיו הקדוש. מי יתן לנו עבשו שעה כזו היינו מתגלגלים אלפים פרסאות בעפר כדי לזכות לבוא לפניו לשמע הכל פיו הקדוש העולה על כל הקדושות ...

בלי ... שבועות התנברה השנה על אחד מהתנבים והוא לא הצליח להניד שום דבר לפזר כלל, ואף על פי שנסה ללחם כנגד השנה, בכל מקום שהיה הולך - היה נרדם. במהלך הלילה היה החבר כל הזמן מסתכל לתוך החור של ר' ישראל, וראה אותו שהיה נראה כמו ישן בכל פעם בבואו וכעד אחד של המטה. לפנות בקר הוא נבנס שבור לחורו של ר' ישראל, ותכף ר' ישראל עשה עצמו במתעורר ואמר: "כל ימי חי היתה תמיד ער בלי שבועות ורק היום ישנתי כל הלילה, והפעל דבר בא להפיל אותי, אבל התחזקתי ולא נתתי לוי, והוא חזק מאד את החור הזה בדבוריו." (שבועות השניא - הרמק)

פעם ר' ישראל התארח אצל אחד, והוא שבח אותו ואמר שצריכים לקראו בשם חדש, והפליג כמה שיכול רבנו הקדוש לעשות מן אדם: "אם הייתי יודע, הייתי מזמן בא לפהי, והיה נראה שמכון לחוק אותו, כי האיש הזה היה טובל מנפילות בעבודת השם, ובסמוך לבואו התרחק קצת מדרך רבנו, ועין בחי מוהר"ן שהבית של רבנו בכתה כשהוא שבח אותה, פי היא שמעה מר' נתן שלפעמים רבנו משבח אחד מאנשיו לפניו פי הוא יודע שיש לו נפילה בעבודת השם."

אחד התנבים ספר, שבתחלת התקרבותו בשפסר לו מהבלבולים שלו בעבודת השם, ענה לו שצריך להיות גבור בעבודת השם, ועין במשנה תורה ובפתק רבוי המלים של התחזקות: "רק חזק ואמץ."

אחד ספר פעם לר' ישראל על המניעות והבלבולים העצומים שהיה לו לעבודת השם, ור' ישראל אמר לו, שרבנו הקדוש נתן מתנות טובות לכלם, ומי שרוצה יותר - יחב יוטר וילים צגרא אגרא.

ר' ישראל אמר פעם, שרבנו הקדוש אמר שמענה גדולה להיות בשמחה תמיד, ובפרט בשבת קדש, אך אם בכל זאת לא זוכים לזה - יש דבור אחר של רבנו, והוא: "אין שום יאוש בעולם כלל."

ר' ישראל פנה פעם לאברך שהיה משמש אותו הרבה זמן והשמוע היה מאד קשה לאברך, ואמר לו ברמז: "אני כל כך סובל וקשה לי, אבל הכל בראי בשביל להוציא אדם אחד מהכלי עולם הזה."

הוא גם אמר באותה הקופה, שהוא כל כך חולה ולא מרגיש טוב אבל הכל ברחמים גדולים, כמרפח שהפעל שכל אחד סובל הוא מאד ברחמים נגד עוונותיו.

עצות ותפילות

הפלה, מא-סב

... ויבן תרחם על נפשי העיפה מאד, הינעה מאד, ותשפיע עלי מים קרים להחיות ולהשיב ולהכריא את נפשי העיפה והינעה מאד מאד, כי זה ימים ושנים אשר אני מתפלל בלא לב, ואיני זוכה להכניס כל בונת לבי לתוך התפלה ולפי רחוק מדבורי התפלה, אשר בגלל הדבר הזה נפשי עיפה מאד:

אנא ברחמיך הרבים, זכני לתקן זאת. עזני להתפלל בסוגת הלב, שהיה פיו ולבי שוין בשעת התפלה, שאזכה להכניס כל פגות לבי ורעתי בתוך דבורי התפלה, ותהיה תפילתי בכונה גדולה, ולא תצא שום דבור מפיו בלי פונת הלב, ולא תתרחק הנפש מן הכבוד כלל לשלום.

(לקוטי תפילות - מתוך תפילה סין)

צריך להתפלל בכל לבו עד שירגיש דבורי התפלה בכל עצמותיו, אבל כשמתפלל בלא לב, או נתרחק הנפש משרשה, ואני נפשו עיפה ועצמותיו נבהלן, ואין לו חיות לא בנפשו ולא בעצמותיו, ועל-ידי זה שמתפלל בלא לב, גורם חסידו שלום הסתלקות החכמה מן הזקנים והחכמים (לימ, סימן סו).

על-ידי צדיקי אמת נמשכין בחינת מים קרים ומחיים נפשו העיפה, ואני זוכה להתפלל בכל לבו עד שכל עצמותיו שומעין היטב כל דבורי התפלה, ואני תפילתי בבחינת כל עצמותי האמורה וכו', שמתפלל עם כל כחו ומחו שבעצמותיו שזה עקר שלמות התפלה (שם).